

MAJTE DELAVCEM DOSTI VISOKO MEZDO!

ALI MAJ PA SODRAVNICI IN BOLNIŠKE STREŽNICE POKAJAJE DELAVCEM INFORMACIJE O PORODNI KONTROLI?

Tako priporoča dr. R. A. Speath s John Hopkinsove univerze.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Govorniki na glasu so priporočali na ženski industrijski konferenci, da se skrbi za novorojenčke tako kot za treme, ali naj se pa uvede porodna kontrola.

Ta problem je obdelal dr. R. A. Speath s Hopkinsove univerze s pravega gospodarskega stališča. Povdarjal je, da je nepravilno, da delavke, da šest tednov pred porodom izostanejo iz tovarne in ostanejo še šest tednov po porodu doma, poleg se jim pa izplača nezda. Predlagal je tole alternativo:

Plačati je treba delavce tako visoko, da ne bo treba ženam dati v tovarnah in da žene tudi ne bodo želele delati v industriji, ali naj se pa uvede praktična porodna kontrola pod nadzorstvom zdravnikov in bolniških strežnic.

Gdš. Julius Lathrop je toplotno podpiral alternativo dr. Speatha. Lathropova je bila preje načelnica otroškega biroja. Zaradi njene izjave zdaj prav zanesljivo napovedje nazadnjaki in poročejo, da je "rdečkarica". Najbrž jo pa napadejo oni elementi, ki se zdaj kriče, da je konferenca protiamerika.

Ona je dejala, da tisti, ki naprotujejo porodni kontroli, morajo molčati ali pa zahtevati, da se delavke, mezd tako povišajo, da ne bo treba ženam hoditi v tovarno.

Kdor poma ameriškega podjetnika, da bo pomej za porodno kontrolo, kot pa za povišanje delavčeve mezd. Zanj je porodna kontrola cenejša, kot da plaša delavcu tako visoko mezdo, da bo z njo lahko prehranil svojo družino, ne da bi bilo treba njegovi ženi hoditi na delo v tovarno.

Alice Robertsonova je zopet pogrešla staro kašo, da žene hodijo na delo v tovarno, da zaslužijo denar za avilnate nogavice in drugo potratno. Odgovorila ji je Marica Hoagland iz Indianapolis. Ona je ravnateljica v podjetju in rekla je, da so polsedevanja doznala, da 65 do 95 odstotkov žen, ki delajo v industriji, hodijo na delo v tovarno, da pomagajo prehraniti družino.

Gdš. Sophonia P. Breckenridge s kalifornijske univerze je zagovarjala stališče, da se delavci plačajo tako visoko, da bodo lahko prehranili svoje družine in da ne bo treba njih ženam hoditi na delo v tovarno.

Štiri govornice so se potegnile za zamorske delavke. Povdarjale so, da morajo črnotpote delavke biti deležne tistega varstva kot belopolne.

Vašna je tudi sprejeta resolucija, ki govori, da se morajo mezd meriti po delu in po spolu. Kakršno delo kdo opravi, tako naj bo tudi mezd za oba spola, ako opravi enoisto delo.

Precejšnje število delegatov je priporočalo, da se uvede minimalna mezd za delavke.

POVRŠINA GALILEJSKEGA JEZERA SE POVIŠA.

Washington, D. C. — Ameriški konzul Southard v Palestini poroča v buletinu, kako povišajo površino Galilejskega jezera, da bo mogoče uporabljati moč reke Jordana za proizvodnjo električne sile.

PRVI KORAKI ZA ENOTNO POLITIČNO FRONTO DELAVCEV V CHICAGU.

Chicago, Ill. — (Fed. Press.) — Čilkaška delavska federacija je storila korake za enotno delavsko politično fronto v Chicagu pri spomladanskih mestnih volitvah. Povabila je na konferenco vse delavske politične stranke v mestu v svrhu skupne akcije. Ako se doseže enotna fronta, tedaj pojdejo skupaj v boj socialisti in pristajši Worker's party, Socialist Labor party, farmarske-delavske stranke in drugih delavskih organizacij, ki si prisvajajo politični značaj. Socialistična stranka je že nominirala svojega kandidata za župana, katerega mogoče odobre omenjene druge stranke.

ŠTEVILO ŽRTEV RUDARJEV SE NI ZNIZALO.

V DANAŠNEM SISTEMU O STANE POKLIČ NEVARN.

Spremembe lahko prinese le nacionalizacija rudnikov.

Washington, D. C. — V zadnjem novembru je bilo ubitih na delu 365 rudarjev, ki so producirali premog, da zadostijo zahtevi v industriji in zahtevi za domačo uporabo. Na vsakih milijon ton nakopane premoga je bilo povprečno ubitih sedem rudarjev. Bilo jih je ubitih skoraj dvakrat toliko kot ravno v tem mesecu v pretečenem letu.

Ti podatki, ki jih je sestavil rudniški biro Združenih držav, postavljajo v pravo luč apel komisije za dognanje faktov v premogovniški industriji, da "naj rudarji skrbijo za javno dobro ne glede na mezde in delovne razmere".

V letu 1922 je bilo vseh rudarjev ubitih na delu 1.762. Številka ni tako visoka kot v letu 1921, kajti v tem letu je smrtno ponesrečilo 1.823 rudarjev. Ampak zavestni se moramo, da rudarji v minulem letu niso delali pet mesecev, ker so jih izprli premogovniški baroni.

V letu 1923 so rudarji na vsakega ubitega rudarja producirali 4.34 milijonov ton premoga, v letu 1921 pa 3.89 milijonov ton premoga.

Največje nezgode so se v letu 1922 izvršile v Delomitu, Ala., 90 rudarjev, Spanglerju, Pa., 77 rudarjev, Cerrillosu, N. M., 7 rudarjev, Olyphantu, Pa., 3 rudarji.

Dokler so premogovniška privatna lastnina in privatni podjetniki upravljajo rudnike, ni pričakovati, da se razmere spremenijo. Privatni podjetniki gledajo samo na pomnožitev dobička, rudarska življenja in udje rudarjev so jim pa dveje briga. Da se izvrši nacionalizacija rudnikov, je treba glavne agitacije od strani rudarjev samih, pravzaprav od rudarske organizacije. Ako rudarska organizacija v boju za nacionalizacijo rudnikov ne izvrši svoje naloge, ni pričakovati, da se rudniki kmalu nacionalizirajo. Rudarji so sicer na ranih svojih konvencijah sprejeli resolucijo za nacionaliziranje ameriških rudnikov, ali prav malo se žita in sili, da se rudarska organizacija resno trudi, da se izvede to, kar je sprejela na svojih konvencijah.

BOGATINI TUDE KUHAJO ŽGANJE.

Waukegan, Ill. — Tukajšnji bogatini kuhajo svoje žganje. Tako meni okrajni javni tožitelj A. V. Smith. Da se dokaže, da je ta izjava resnična, so prohibicijonisti agenti preiskali hišo John E. Habela, tovarnarja, ki prebiva na Sheridanovi cesti. Zaprli so ga, kotel za kuhanje žganja ob času, ko so kuhali žganje v njem. Našli so tudi šest kvortov žganja. Habela so pridržali za obravnavo pod \$2.000 porokstva.

Ruska križarka šla na dno.

London, 16. jan. — Ruska križarka "Trockij" se je na misteriozni način potopila v Črnem morju z vsem svojim moštrom. Moskvska vlada je odredila preiskavo.

NACIONALIZACIJA ŽELEZNIC BREZ VSAKIH "ČE".

TO JE ZAHTEVA JAMES COUZENSA, SENATORJA IZ MICHIGANA.

Njegova zahteva učinkuje, kakor da je kdo vrzel bombo med nazadnjake.

Washington, D. C. (Federated Press.) — James Couzens, novi senator iz Michiganu, zahteva, da se ameriške železnice nacionalizirajo brez vsakih "če".

Detroitški milijonar je v svojo zahtevo vrzel bombo med nazadnjake in ravnatelje privatnih železnic. Z javno izjavo je Couzens oddal strel v prejšnje poslanec predsednika Hardinga, ki se naj amatra za voditelja republikanske stranke.

Ako se bodo privatni interesi norčevali iz Couzensa kot nepraktičnega teoretika v tem praktičnem svetu, ne bodo dosegli uspehov. Couzens premore okoli trideset milijonov dolarjev. Te milijone je nagromadil s praktičnimi potepami in v sedanjem praktičnem svetu. Couzens je človek, ki se je potrudil, da je mesto Detroit postalo čisto železnice, ki dobro obratujejo. Kadar on govori o privatnem biznisu, govori kot strokovnjak, ki ga dobro pozna.

Poslušajmo, kaj on pravi o železniškem vprašanju: "Ženji graditeljev železnice je postal spatičen, ker ni takega plačila kot v pijonirskih dobi in tako vidimo, da izrabljajo svojo lenj, ako ga sploh še kaj ima, da ustvarijo nova gospodarstva in nove sposobnosti."

Couzens je na to razvrstil gospodovno železnico. Omenil je, kako je vlada darovala železniškim družbam ogromna zemljišča, župani, podaljšali obsežne komune, da se lahko odločale same o tovarnah in voznihi in druge pogodbi, ki so jih vpospebljale za uničujočo konkurenco. Organizirale so se velike skupine privatnih bizniskih interesov, ki so udrile druge po drugi in na to so pričeli a poiskati za uravnanje razmer.

"To smo imeli," je rekel michiganški senator, "dokler niso železnice popolnoma ponesrečile v vojnem času in vlada je bila prisiljena jih prevzeti, da je delo izvršila svoja delo za izvojevanje zmage."

"Moj namen ni, da komentiram, kako je vlada upravljala železnice v vojnem in povojnem času, ampak zanimiva bi bila prijava, kaj so železnice izvršile v vojnem času in kaj je privatna industrija izvršila vladi v vojnem času."

"Ako je vlada ponesrečila pri upravljanju železnice, privatna industrija je ravno tako ponesrečila pri produkciji letal, municije, gradnji večbižalnih taborov in pri načrtu plus stroškov." "Biznis se prav rad kratkocha, da meče blato na vlado pri vseh njenih delih, ampak jaz lahko rečem, ako se primerjajo metode, ponesrečbe in uspehi privatne industrije, tedaj se pokaže, da so slabše kot vladno delo. In te primere se najbrž napravijo v bodočnosti, da se ljudstvu prikaže pravi fakti."

V političnih krogih pričakujejo, da senator Couzens takoj predloži predlog, da železnice postanejo vladna lastnina, ko se snide k zasedanju novi kongres. Doga časa bo najbrž zbral vse podatke, s katerimi dokaže, da je privatno lastništvo železnice velika ponesrečba in da ga je treba odpraviti.

On nadaljuje: "Največja naloga ni, da se prevzamejo železnice. Ampak važno vprašanje je, po kakem načrtu se naj prevzamejo, po kakšni ceni in po kakšnem sistemu se naj obratujejo." Senator končuje: "Ta problem se mora rešiti brez odlašanja, in kongres je edino telo, ki ima moč, da iznajde in podeli zdravilo."

VRH.

Chicago in okolice: V Zetrtek jasno in mrdo. Severozapadni in severni vetrovi. Temperatura v sedanjih 24 urah: najvišja 26, najnižja 15. Sonce izide ob 7:15, zaide ob 4:15.

ANGLIJA PLAČA VOJNI DOLG AMERIKI ČEZ PETDESET LET!

Washington, D. C. — Angleški in ameriški komisariji, ki se pogajajo v Washingtonu glede refondiranja ameriških vojnih posojil Velič Britaniji, se še niso zedinili. Amerika je pri volji dati Angliji 50 let časa, toda Angleži zahtevajo 66 let za izplačanje cele vsote, ki znaša več kot štiri milijarde dolarjev. Angleži bi tudi radi imeli nižjebrest, namreč tri odstotke in pol ter začetek plačevanja glavnice šele čez pet let.

MILIJON DELAVCEV SE VEDNO BREZ DELA.

Tako je rekel tajnik departmeta za delo pred Commercial Clubom v Chicagu.

ZAGOVARJA REGISTRIRANJE INOKEJMOV.

Chicago, Ill. — James J. Davis, tajnik departmeta za delo, je v soboto govoril pred člani Commercial Cluba v hotelu Blackstone o delu, imigraciji in državljanstvu. Zagovarjal je predlogo, ki je zdaj v kongresu in katere določa, da se registrirajo vsi ne-državljeni in plačujejo posebni davek v fond, ki bi se porabil za "poučevanje inozemcev o dolnostih državljanstva."

Davis je tudi priporočal, da se naseljenici izbirljavo, toda "izbor" naj se vrši na oni strani oceana v pristajališčih, v katerih se naseljuje ukrceno na parnik.

Tajnik departmeta za delo je dejal, da bi bilo treba spremeniti sedanjí naseljenični zakon, tako da bi naseljenici prihajali po tovari, ali pa on za to, da bi imigranti dobili vstop v Združene države zato, da prevzamejo mesta delavcev.

Davis je tudi rekel, da je delavcem potrebna "hranilna merda", to je plača, od katere si delavci lahko nekaj dena na strani. Ceneno delo pomeni ceneno Ameriko. Danes je 41 milijonov ljudi vpisanih in od njih vsa lučka je odvisno blagostanje dežele. Znižanje jim meade in znižati boate kupno silo ljudstva. V industrijah je še vedno milijon ljudi brez dela.

Glede naseljevanja je rekel Davis, da pride zelo malo imigrantov iz severozapadne Evrope; lanska kvota teh dežel še ni izvršena. Nasprotno pa bo letošnja kvota dežel v južnovzhodni Evropi kmalu izvršena.

Izmed trinajst milijonov tujerodnih prebivalcev v Združenih državah je osem milijonov, ki še niso naturalizirani državljani.

PAPŠEV POSLANIK MORA ZAPUSTITI MEXIKO.

Vlada prepovedala katoliške protestne demonstracije.

Mexico City, 16. jan. — Odlok vlade, da mora papešev poslanik Filipi zapustiti Mehiko v treh dneh, ker je prelomil mehiške zakone, ostane neomajan. Tako je izjavil večerj državni tajnik Calles, ko so se zglasile katoliške deputacije s protesti. Obregon ni sprejel deputacij, pač pa je vlada prepovedala vse protestne demonstracije, ki bi jih rade aranžirale razne katoliške organizacije. Filipi odputuje še danes v Združene države in od tam pojde domov v Italijo.

NOVI GOVERNER JE PRIPOROČIL ODPRAVO INDUSTRIJSKEGA SODIŠČA.

Topeka, Kans. — Novi governor Davis je poslal svojo poslano državni legislatrni. Med drugim priporoča v nji, da se odpravi industrijsko sodišče. Na njegovo mesto naj se vpostavi industrijski komisar, ki bi imel nalogo pogajalec med delavci in podjetniki.

V poslanici povdarja, da komisija za javne potrebine ni storila ničesar dobrega za ljudstvo. Prepričan ni povabila pristojbin za plin in vsozno na cestnih železnicah, zaradi tega naj se odpravi, da se tako prihrani za stroški.

Francozi streljajo na nemške delavce.

Prva kri je potekla v Ruhr v ponedeljek zvečer. Francoski vojaki so s strojnimi zadušili izgrede med nacionalisti in komunisti ter ubili dečka. Nemški kapitalisti se nočejo pokoriti in Francozi rantezajo okupacijo. Nemci odgovarjajo z bojkotom. Francija bo morala nasiljevati Ruhrčane. Angleško ljudstvo trpi vled podraženja premoga in rudarji groze s stavko. Nemški monarhisti izrabljajo invazijo za svojo propagando.

Francozi aretirajo premogovniške magnate.

London, 16. jan. — Iz Berlina javljajo, da so Francozi zagrožili z aretiranjem nemških premogovniških magnatov. — Marka je na londonski borzi padla na 18.000 za dolar.

Gibanje poljskih in čeških čet.

Berlin, 16. jan. — Iz Gornje Šlezije je prišlo poročilo o velikem gibanju poljskih in češkoslovaških čet ob meji.

Prvi strel so počili.

London, 16. jan. — V okupiranem Ruhru se tedaj kri. Iz Berlina poročajo in v Parizu potrjujejo, da so francoske čete v ponedeljek zvečer streljale na delavce, ki so demonstrirali v Bochumu proti okupaciji. Francozi so s točo krogel iz strojne pometli cesto pred kolodvorom, ki je bila polna demonstrantov. Neki deček je bil na mestu mrtve in moški ter žena sta bila težko ranjena. Več drugih oseb je lahko ranjenih.

Med prebivalci je zavladalo veliko razparjenje in nemiri so se nadaljevali vso noč; nemški poljske je hvala modri.

Drugi spopad se je pripetil v Dortmundu, ki je bil okupiran danes ajutraj. Dali je bli kdo ubit, ni še znano.

Essen, Nemčija, 16. jan. — Francozi vojaki so anodi ubili enega Nemca in dva druga teško ranili, ko so streljali na množico demonstrantov v Bochumu, aretirov velikih Stinnesovih jeklarskih tovarn. Nacionalisti so pričeli s demonstracijami popoldne in kmalu nato so komunisti organizirali protidemonstracijo. Bil je spopad pred mestno hišo in izgre di so se hitro razširili po vsem mestu. Francozi so brž privlekli strojnice in potlačili demonstracije obeh strank.

Francozi rastegnejo okupacijo.

Essen, 16. jan. — Francozi in belgijske čete so zasedle vso kotlino Ruhr. Okrog 75.000 mož je v Ruhru. Vsi mostovi so zastraženi in na vsakem cestnem križišču je straža. Ceste so natlačne s oklopnimi katami, strojnimi kompanijami in baterijami 75-milimeter-skil topov, ki se pomežejo do meje nanovo okupirane pokrajine.

Kakor izgleda, bodo Francozi rastegnili okupacijo do Lippe. Zda so na robu 50-kilometerskega paza, v katerem ne smejo Nemci imeti nobene posadke. V južni smeri prodirajo Francozi proti Barmenu in Eberfeldu.

Pasivni odpor Nemecev, zlasti nemških premogovniških magnatov, ki so odrekli Francozom premog v Ruhru tudi za denar in razglašeni bojkot francoskega blaga v Nemčiji je raztogotil Poincareja, ki zdaj grozi z veliko bolj drastičnimi akcijami. Premogovniki bodo direktno zaplenjeni in Francija se odloči za rekvizicijo drugega materijala.

Vaški odporni akciji sledi protiakcija Francozov. Nemci smatrajo, da jih ne veče več versajaska pogodba, katero je Francija prelomila in nočejo več dajati premoga in drugega materijala kot odškodnino. Francija pa grozi, da pridejo še večje kazni — morda trajna okupacija Ruhrja in zasedanje Berlina — ako ne bo Nemčija nadaljevala s plačili.

Francozi general Dugotte je večerj pozval lastnike in voditelje nemških industrij v Ruhru na sestanek v Dusseldorfu, ki se vrši danes. Kapitalisti morajo odgovoriti, dali bodo kooperali s Francozi ali se bodo držali odredb.

PADANJE MARKE: 14.000 JIM JE TREBA ZA DOLAR.

New York, N. Y. — Na tujaknji borzi je nemška marka padla v ponedeljek na 14.000 za dolar, to je za 23 pik nižje kakor v soboto. Denarni spekulante poročajo o velikem ponujanju mark v Berlinu, Londonu, Amsterdamu in Parizu. V Berlinu je istočasno dolar prinesel 12.000 mark.

LITVINCI UJELI FRANCOŠKO POSADKO.

Francozi v Memelu so dvignili belo zastavo. — Poljska vlada je odredila mobilizacijo.

RUMUNSKA RAZGLASILA OSTRO OBSEJNO STANJE NA SEDMOGRADSKEM.

Berlin, 16. jan. — Rebelni Litvinci so večerj dokončali okupacijo Memela na skrajnem severnem koncu vzhodne Prusije. Francoska posadka je dvignila belo zastavo in odšla vsoje. Litvinci so se polastili francoskih topov in drugega orožja ter municije.

Padec Memela je razburil vso vzhodno Prusijo in poročajo, da so tajno vojaške organizacije pojavljajo po vsej severni Nemčiji. Obenem je prišla vest iz Varšave, da je poljska vlada pričela mobilizirati vojaške čete.

Dumaj, 16. jan. — Rumunska vlada je razglasila obsejno stanje po vsem anektiranem Sedmogradskem. Veliko število madžarskih prebivalcev je bilo aretiranih.

Rim, 16. jan. — "Messaggero" poročevalce v Belgradu javlja, da se Jugoslavija mrzlično pripravlja na vojno.

Belgradska vlada namerava sklicati skupščino k zasedanju in vrhovni poveljnik jugoslovanske južne armade je bil pozvan v Belgrad na konferenco s vojnimi ministrom.

Nemški bojkotirajo Francoze.

Berlin, 16. jan. — Nemška vlada je vesela, ker so lastniki prevoza v Ruhru obvestili francoske gospodarje, da se smatrajo nemške državljane in ne bodo izvrševali odredb Francozov, dokler ni so podpisane od nemške vlade. Lastniki nočejo pošiljati premoga v Francijo in nemška vlada pravi, da ne podpiše dovoljenja za pošiljanje premoga, dokler je Ruhr okupiran. Nemčija upa, da bo Poincare prisiljen izprazniti kotlino in predložiti nove pogoje.

"Berliner Zeitung" se norčuje iz francoskega načrta glede obratovanja rudnikov in tovarn v Ruhru, o katerem trde Francozi, da bo profitonos. List piše, da se bodo Francozi še naučili, da premog se ne kopije s bajonetii.

V Nemčiji je pričelo primarkovati premoga. Berlinski peči so informirali vlado, da imajo le še za teden dni kuriva; večje industrije in mestne elektrarne imajo še za tri tedne premoga.

Nemški kapitalisti so pričeli s dvojnimi gibanjem za poraz francoske okupacije. Prvi so uvedli bojkot francoskega blaga. Petroleum, vino, oblika in drugi predmeti so na črni listi. Glodalica bo bojkotirala francoske igre in filme. Drugi korak je priveten.

Poroča se, da veliki nemški industrijalci ponujajo Američanom in Angležem delnice ruhrskih podjetij skoro zastopni, samo da pridejo pod tujo kontrolo.

Francosi morajo nasiljevali Nemce.

Pariz, 16. jan. — Poincaré je naznanil večer, da bodo Francosi organizirali sistem javnih kuhinj po vsem Ruhru, v katerih bodo nemški delavci, ki hočejo delati in bodo pokorni francoskim oblastem, dobivali brezplačno hrano. Dalje nameravajo Francosi organizirati kooperativne prodajalnice za nemške prebivalce v Ruhru.

Ker je nemška vlada ustavila kroženje papirnatih mark v Ruhru, bodo Francosi prisilili obžene, da izdajo lokalni denar, ki bo zajamčen z rudniki, tovarnami in drugim prirodnim bogastvom okupirane kotline.

Angleži udarjeni vlad okupacije.

London, 16. jan. — Anglija je še prišla neprijetno čuti francosko okupacijo nemškega Buhra. Cene premoga v Angliji rastejo, da je strah. Anglija je poplavljena s naravnimi in tudi iz Nemčije. To je povzročilo, da rastejo cene. To je sicer dobro za angleške barone premoga, toda slabo za siromašne sloje in za podjetnike v splošnem. Angleški rudarji so izjavili, da bodo zahtevali višje mezde.

Nemški monarhisti postajajo drzni.

Berlin, 16. jan. — Francoska invazija je ožujala nemške monarhiste, ki so pričeli razpihivati lakre starega prusianizma. Monarhisti hujskajo ljudi na vpostavljanje monarhije, če, da edino vladar je smolen organizirati rasbiti Nemčijo na odpor proti Franciji. Nacionalistične demonstracije so na dnevnem redu in pri vsakem nastopu so monarhisti bolj predrzni. Zadnje nedeljo sta se prvič po revoluciji udeležila javnega pohoda tudi dva sinova bivšega kaiserja in množica ju je — po zdravljala. Bavaraki ekskomprunirani Ruprecht in Ludendorff sta se tudi pokazala pri nacionalističnih demonstracijah in hujskala proti republiki. Notranji položaj je zelo slab in civilni konflikt lahko izbruhne vsak čas.

300 štirjaki milij Nemčije okupirani.

Pariz, 16. jan. — Francosko-belgijska fronta, ki obkroža Ruhr, je približno dolga 75 milj. Vleče se od Dueseldorfa čez Ratingen, Werden, Hattingen, Dortmund, Taatrop, Becklinghausen, Buer in Hamborn do Oberhausena. Esen in druga velika industrijska mesta so v sredi kroga. Več kot 300 štirjaki milij teritorija je bilo okupiranih, odkar so Francosi invadirali Nemčijo zadnji teden. Dortmund se nahaja le 225 milj zapadno od Berlina.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

10.000 rudarjev v Penni je zagrozilo s stavko. Iz Wilkesbarre, Pa., poročajo: 10.000 rudarjev pri Pennsylvania Coal Co. v Pittstonu mogoče zastavka dne 26. januarja, ako de tega časa policija ne pojmi, kakaj je aretirala Rinalda Cappelinija, voditelja radikalnega krila rudarjev.

Predsednik krojaške unije (International Ladies' Garment Workers) Benjamin Schlessinger je odločil predsedništvo na zadnji seji eksekutive v Montrealu. Za vstop je navedel slabo zdravje.

Namerno delavci v delavnici železnice družbe Erie so — kakor smo že poročali — predli s novo pogodbo in končali stavko s smago. Družba je priznala unijo in starostne pravice. Vrhutega je kakih 8000 do 10.000 stavkarjev deležnih plače v skupni vsoti \$200.000 za nazaj, odkar so se med pogajanjem vrtili na delo zadnje jeseni in prejeli manj kot 70 centov na uro. Nova minimalna meza je 70 centov na uro. Delavci so obdržali osemurni delavnik in poldrugo mezdo za četrno delo. Pogodba velja do 1. novembra 1923, potem pa ostane v veljavi toliko časa, dokler je ne zavrne ta ali ona stranka v roku 30 dni po tozadnem naznanilu.

Stavka namerno delavci v delavnici Missouri Pacific in Missouri-Kansas-Texas železnice traja še sedmi mesec. Delavci so solidarni kot prvi dan.

Losanska konferenca — nič novega.

Lausanne, 16. jan. — Turki in savniti se ne morejo zediniti glede kapitulacij in turških predvojnih dolgov. Drugih novic ni.

OBRAVNAVA PROTI RU-DARJEM V HERRINU.

Zagovornišvo je zaključilo evdencio in usoda petih rudarjev bo v rokah porotnikov v petek.

DRŽAVNE PRIČE V PRAVI LUOL

Marion, Ill. — Zagovornišvo je v pondeljek zaključilo svojo stran procesa in zdaj so ponovno na vrsti državne priče, ki bodo poskušale pobiti evdencio rudarjev. Argumenti tožitelstva in zagovornišva bodo vzeli dva ali tri dni in usoda petih rudarjev pride v roke porote najkasneje v petek.

Angus W. Kerr, glavni zagovornik obtožencev, je po zaključku evdencio predlagal, da sodišče zavzame izpovedi državnih prič. Sodnik Hartwell je odklonil predlog.

Bestindvajset zadnjih prič je nastopilo za obtožence v pondeljek. Priče so pobijale izpovedi dr. O. F. Shipmana, kompanijskega zdravnika, ki je pričal za državo, da je videl, ko sta obtožena rudarja Leva Mann in Joe Carnaghi streljala v telesa šestih ujetnikov na herinakem pokopališču sjutraj dne 22. junija m. l. Priča so izjavile, da je bil dr. Shipman vse drugo kot pa na pokopališču tiste uro.

Jakob Jones, herrinski policaj, je pričal, da je govoril s zdravnikom ob pol devetih in dr. Shipman mu je rekel, da je videl množico stavarjev, toda poznal ni nikogar.

Herrinski župan A. T. Pace je tudi govoril s Shipmanom na dan izgrede. Vprašal ga je, kakaj se tako zanima za dogodke. Dr. Shipman je odgovoril: "Hell, jaz se ne zanimam za prizadete, rad pa bi dobil nagrado, ki je razpisana za identifikiranje pobijalcev, ker bi rad šel v Kalifornijo."

Druge priče so izpovedale, da dr. Shipmana sploh blizu ni bilo med izgrede, pričal pa je pomeje, ko so bila trupla gardistov in akobov še odpeljana v mesto.

G. J. Frick, pogrebnik v Marionu, je pričal, da ni nikjer videl časnikaškega reporterja Ewinga, ko je prišel po trupla na pokopališče. Ewing je pričal za državo, da je stal poleg upirajočih in alikal, ko so prosili vode, a je niso dobili.

STARA METODA JE ZOPET DOBRODOŠLA PRIVATNE BIZNISIKIN INTERESOM.

Harrison, Ark. — Železniški delavci so neomajno stavkali na severnoarizonski železnici, ker železniška družba ni hotel odnehati in se pogajati s njimi.

Pričeli so počasi goriti majhni mostovi. Zgorelo je več teh majhnih mostov. Kdo jih je zažgal? Kompanija in njeni podrepaniki so kazali na stavkarje, da tako nahujskajo prebivalstvo proti stavkarjem, kajti med farmarji v Arkansasu je še precej teme, saj vprav v tej državi prav lepo evte kukuksovstvo.

Stavkarji so rekli, če je kdo mostove zažgal in ni bila nesreča, da so kompanijski pobojniki in oboroženi hišci podtikali ogenj, da dokazujejo, da so potrebni za železniški družbo, ker so stavkarji postali nasilni.

Argumentov stavkarjev ni nihče poslušal, pač so pa držala obrekovanja, da so stavkarji zažgali mostove. In zbrala se je oborožena drhal, broječa okoli dva tisoč oseb, ki je meniliš tebinš lagna la voditelja stavkarjev. Na to je drhal zahtevala, da podajo štirje mestni uradniki svojo rezignacijo, ker simpatizirajo s stavkarji.

Ali drhal še ni bila s tem zadovoljna. Udrila je v unijako dvorano in razbila vse v nji. Znošila je pohištvo na cesto in ga zapalila.

Lagar kosi Orke.

Atene, 16. jan. — Epidemije legarja, osepne in kolere so izbruhnile v taborih beguncev po vsej Grčiji v take velikem obsegu, da je vlada prepovedala lakreavanje novih beguncev. Na enem samem parniku je bilo v enem dnevu 60 mrtvih.

Ruski delavci protestirajo.

Moskva, 16. jan. — Delavci v Moskvi, ki so večerj praznovali obletnico umora Karla Liebknehta in Rose Luksemburgove, so ob enem protestirali proti invaziji Ruhra. Delavci so nosili napise "Dol s francoskim imperializmom, živila revolucija v Nemčiji!"

"STARI SKIP" SPOZNAV KOT VODJA DRHALI.

V Louisiani je določena smrtna kazen za vlom ponoči v tuje hišo.

Bastrop, La. — Kapitan J. K. Skipwith, razsvetljeni ciklop klanovcev, je obtožen, da je ponoči v družbi drugih klanovcev vlomil v hišo nekega farmarja. Kazenski zakonik te države določa za take hudodelstvo smrti na vešalih.

Kljub tej obtožbi pa "starega Skipa" niso takoj aretirali, ampak oblastveni organi ga la strafijo, kako so vdrli ponoči na njegov dom klanovci in mu zagrozili, da mora zapustiti distrikt. Kričali in vpili so, ko so obkolili hišo, na kar so s silo vlomili vrata in mu molili samokresa pod nos. Klanovci je vodil stari Skip in bilo jih je šest: Ben Pratt, Sam Eldridge, Sam Cox, Marvin Pickett in njegov sin "Oud" in neki McIntosh. Obkolili so ga, da kuha žganje. Farmar je dejal, da je delal kot črna živina, da si je pridobil toliko, da si je kupil farmo, katero bi zdaj rad prodal, ako bi dobil zanjo pošteno ceno, kajti na nji ni več varen svojega življenja. Klanovska tolpa ga je na to odvedla k šerifu. Vao noč do jutra je ostal pri šerifu. Proti njemu ni bila nikdar vlošena tožba in tudi se ni vrtila obravnava, da je kuhal žganje.

Walter Campbell, mestni maršal v Mer Rongu in superintendent električne centrale in vodovodne naprave, je pričal, da je Richards pred tednom dni spoznal njegovega brata A. D. med klanovci, ki so patrolirali po cestah v Bastropu en teden preje pred ugrabljenjem Richardsa in Daniela. Priča je tudi o raznih mirovnih konferencah s klanovci. Dejal je, da je bil na konferenci v sodiščni dvorani in da je ob tej priliki "stari Skip" rekel: "Povedal sem jim, da kdor ne bo molčal v Morehouzu, bo tako bičan, da ne bo mogel nekaj časa sedeti."

In državni prokurator ga je vprašal, ako se je to zgodilo še po ugrabljenju Daniela in Richardsa. Priča je odgovorila s da. Pričanje W. B. Stuckeya obuja splošno pozornost, kajti izpovedal je, da je splošno mnenje v Mer Rongu, da je dr. McKoin sam streljal v svoj stari avtomobil, da tako obudi mnenje, da so nanj streljali njegovi sovražniki. Izpovedal je, da so bila grozilna pisma, ki jih je prejemal McKoin, pisana s njegovim pisalnim strojem.

Stuckey je dejal, da ni poznal Richardsa, ampak Daniel mu je bil poznan kot isredno dober mladnik.

Konferenca med "stari Skipom" in državnim prokuratorjem ni bilo. "Stari Skip" ni prišel na konferenco in splošna sodba postoji, da so Skipwithu njegovi advokati odsvetovali od konferenca.

V splošnem pričakujejo, da v tem tednu identificirajo nekaj klanovcev, ki so sodelovali pri umoru Richardsa in Daniela.

To se zgodi s zapričenimi izjavami. Toda pri odprtem zaslišanju bo predloženih prav malo teh zapričenih izjav.

Sliši se govorica, da ne bodo nikogar aretirali, dokler ne bodo izdelane obtožnice. Neka priča je spoznala tri klanovce, ki so se udeležili ugrabljenja Richardsa in Daniela.

KLANOVCI SO ZAGROZILI UREDNIKU.

Marionette, Wis. — Ed Leroy, urednik lista "Marionette Eagle-Star" in bivši državnozborni poslanec, je prejel pismo, v katerem so mu klanovci zagrozili, da ga povaljajo po smoli in kurjem perju.

Rusi našli nove žile premoga.

London. — Ruska trgovska delegacija v Londonu je te dni prejela poročilo iz Moskve, da je ekspedicijski ruskih inženirjev in zemljemerev v severni Sibiriji odkrila velikanske, doslej neznane plasti premoga, ki se raztezajo na 10.000 vret daljave. (Vrata je dva tretjini milje.) Ekspedicijska je našla tudi nov otok, ki se nahaja 300 vret od zaliva reke Jenisej.

PASTOR POBIJA BOŽANSTVO KRISTA.

Župnik v New Yorku pravi, da so svstopisemski žudeži bili avtostegija.

NAOBRAŽENI SLOJI NE VERUJEJO VEČ V POSVEČENJE.

New York, N. Y. — Rev. Percy Stiekney Grant, župnik cerkve Vnebohoda, je zadnje nedeljo presenetil svoje vernike s pridigo, v kateri je rekel med drugim, da je malo izobraženih duhovnikov, ki bi se verjeli v božansko moč Kristusa.

Grant je dejal sledeče:

Kristusovi žudeži, ki jih nava je sveto pismo, so bili rezultat avtostegije, katero razlaga Cone, ki je pred kratkim prišel iz Francije.

Naoobraženi sloji ne verujejo več v žudodelno moč duhovnikov, ki baje prihaja iz posvečenja. Malo je inteligentnih duhovnikov, ki se verujejo, da je bil Kristus bog.

Posvečevanje cerkva izvira iz dobe copernikstva in čarodejnikov. Cerkev bi morale služiti tudi drugim potrebam, ne samo bogodastju. V združenih državah je danes 234.000 cerkva, sinagog itd., ki predstavljajo tri milijarde dolarjev premoženja, katero je prosto davka. To je velikanaka ekonomaka potrata. Premoženje, ki ne plačuje davka, bi moralo na drugi način povrniti obdani to uslugu, toda cerkva ne vračajo ničesar.

Kriš s mnogimi duhovni in pastori je, ker so premalo izobraženi. Kongregacije ne marajo duhovnov, ki bi svobodno izražali svoje miali. Ako je duhovniška služba le izvrševanje sakramentov, katerim nevedni ljudje pripisujejo žudežni izvor in moč, tedaj je lahko vsak farmarski deček duhovnik. Duhovniki, ki so pohajali vsučilišča in študirali predmete moderne znanosti, zgodovino, klasike in matematiko, ne verjamejo več, da je imel Jexus božansko moč in da so bili njegovi žudeži res žudeži. Znanost razume Jexusove žudeže.

"Prosveta" prinaša zanimiv vesti vsak dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"?

Zakaj naš narod

zaupa svoje bančne posle nam

Zato ker smo včlanjeni pri Federal Reserve Bank, kateri mesečno poročamo vse naše poslovanje, ker je naša banka pod vladnim in državnim nadzorstvom kakor tudi Chicago Clearing House Association in posebno pa že, ker imamo sposobno in izvrstno uradništvo in upravni odbor, ker smo si v toku tridesetletnega obstanka, radi naše poštenosti in tečnosti, pridobili zaupanje za vse oddelke našega poslovanja.

VSAKI MORE PRI NAS

vložiti varno svoj denar,
kupiti prvovrstne hipotekne (mortgage),
poslati denar na vse strani sveta,
kupiti parobrodne listke za vse prekomorske črte,
kupiti državne, mestne, okrajne in obrtne bonde.

Če ima kdo za krajši čas vložiti na obresti \$1.000.00 ali več, ure diti kakšne zapuščine, pooblastiti zastopnika svoje oporoke, ali pa urediti kako gospodarske transakcije, ali če ima, naj bo še posameznik, družstvo ali zadruga, denar za investirati, naj se vedno obrne na naše

NAJVEČJO, NAJSTAREJŠO IN NAJBOLJ POZNANO JUGOSLOVANSKO BANKO V ZDRUŽENIH DRŽAVAH, KATERA IMA NAD ŠTIRINAJST MILJONOV DOLARJEV IMOVINE in to je

Kaspar State Bank
1900 Blue Island Ave. in vogal 19ste ulice
CHICAGO, ILLINOIS

KAPITAL IN PREBITEK
\$1,250,000.00

BANCNA TRDNJAVA JUGOSLOVANOV V AMERIKI

1

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 na tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v sklepu n. pr. (Dec. 31-22) poleg vsakega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevem potekla naročnina. Posvetite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

POČASI PRIDE LE RESNICA NA DAN.

Pri Andowerju je v novembru skočil vlak raz železniških tirov. Ubita sta bila kurjač in strojevodja. Železniška družba je takrat razglasila, da je lokomotiva zavozila v odprto gibalnico in nesreča je bila tukaj.

Nekaj dni nazaj so pa poročali iz Minneapolisa, Minn., da so nesrečo povzročili ostri kolesni robovi, ne pa odprto gibalnico. Železničarji pravijo, mesto da bi bila lokomotiva odstavljena iz službe, je pa bila odrejena v službo.

Ostri kolesni robovi pri lokomotivah in železniških vozovih tvorijo največjo nevarnost za človeško življenje na železnicah. Ako kolesni robovi niso okrogli, tedaj kolo rado skoči na tračnico in jo zapusti. Redkokdaj se pripeti, ako je kolo skočilo na tračnico, da pade zopet nazaj v pravo lego. V normalnih časih ne dovoli železniška družba, da bi vozili vozovi ali lokomotive z ostrimi kolesnimi robovi. Ob času stavke je seveda drugače. Nastavljeni so zeleni ljudje, ki ne vedo, kaj je ostri kolesni rob. Nekateri celo mislijo, da je tako kolo bolj varno, kot kolo z okroglo ostruženim kolesnim robom. So pač zeleni v železniški službi in ne poznajo nevarnosti v železniški službi.

Kadar se pa nesreča zgodi, tedaj železniška družba ne pride z resnico na dan. Lokomotiva ali voz najraje skoči s tračnice na ogibalnico, ali tam kjer so železniški pragi trhi in žreblijo slabo drže. Ako se nesreča zgodi na ogibalnici, tedaj železniška družba izjavi, da se je neka nepoklicana oseba igrala z ogibalnicem ali ga je pa nalašč pokvarila. Če je pa nezgoda na odprti progi, tedaj železniška družba pravi, da so neznani zlikovci izpuli žebelje iz železniških pragov. Preiskave o takih nezgodah so površne in tako ostane pri izjavi železniške družbe. Le redkokdaj izve javnost resnico, da se ni nihče igral z ogibalnicem in da ni nihče ruval žrebilje iz železniških pragov, ampak da ostri kolesni robovi na lokomotivi ali na vozu povzročili nezgodo.

Da se doženejo vzroki železniških nezgod, bi morali vzroke za vsako železniško nezgodo preiskati takoj na licu mesta in po nezgodi komisija, sestavljena iz uslužbencev, katere so uslužbenci sami izvolili v komisijo. Tem uslužbencem bi morala biti z zakonom garantirana popolna imuniteta, tako da bi se jim ne bilo treba bati, da jih železniška družba spodi iz službe, ako izjavijo resnico.

Le na ta način bi bilo mogoče dognati prave vzroke za železniške nezgode. Dokler bodo železniške družbe same navajale vzroke za železniške nezgode, bo javnost malokdaj izvedela resnico, ali pa tako kasno, da se že več ne spominja nesreče, pri kateri je bilo uničenih več človeških življenj.

BANKA POJASNUJE NADPROFIT.

Standard Oil kompanija je napravila v zadnjih deset letih \$775,000,000 dobička. Kongresnik Frear izjavlja, da Newyorška narodna mestna banka kontrolira delo Standard Oil družbe. Banka izdaja svoj buletin in v tem buletinu pravi, da zagovorniki obdavljenega bogastva ne razumejo, da je to bogastvo družabno. K temu je pa še napravljena opazka, da se taka ignoranca le še primerjati s sovjetizmom.

Ko človek čita take reči, mora strmeti na tako predrznostjo, kajti predrznost je, ako kdo trdi, da so profiti družabni, ki jih nagromadujejo korporacije iz sadov dela drugih. Tisti, ki urejujejo buletine bančnih zavodov niso tako veliki nevedneži, da ne bi vedeli, kaj beseda družaben pomeni.

Standard Oil družba je napravila letno 77½ odstotkov profita, ako se ta profit razdeli po letih. Na tisoče delavcev je garalo zanje, ki so prebivali v lesenih kočah in šotorih, v katere ima veter uhod od vseh štirih strani. Gazolin in petrolej je družba prodajala po veliki višji ceni, kot so bili produkcijski stroški, saj drugače so taki visoki profiti nemogoči. In ves ta dobiček, ki je bil iztisnjen iz delavcev, ki so delali za kompanijo in konzumentov, kateri so kupovali njene produkte, je bil razdeljen med peščico ljudi. Pa ti pride banka, ki ima glavno besedo pri kompaniji in pravi, to nagromadeno bogastvo je družabno.

Dobro, če je družabno, zakaj Standard Oil družba ne gradi ubogim delavcem in farmerjem hiš, jih oskrbuje z vsem potrebnim, saj so vendar delavci in farmerji izredno važni člani za človeško družbo. Kar je družabnega, mora služiti vsej človeški družbi in ne samo poedincem.

Prav nič se ne bomo čudili, ako banka v nekem prihodnjem buletinu izjavi, da je vse bogastvo lastnina delavcev in farmerjev in da ga banke in korporacije samo zaradi tega upravljajo po svoji metodi, ker se boje, da farmerji in delavci napravijo ta bogastva. Mogoče je vse!

Splošno klepetanje v Washingtonu.

Washington, D. C. (Fed. Press. Štabni poročevalec.) — Albert Bacon Fall je priporočil legislativno zaroto malo prej, preden je resigniral, da se uniči civilizacija Indijancev rodu Pueblo in se jim vzame vsa zemlja, ki je še ostala temu staremu ljudstvu.

Bursumova predloga je bila porinjena skozi senat pred več meseci, da uniči brezumno ljudstvo. Pričakovali so, da pojde skozi zbornico brez vsakih situacij. Nekateri prijatelji Indijancev so dvignili pokrov in smrad je bil tako velik, da je senat sklenil, da še enkrat uvaža predlog.

Lepše peklenko delo še ni nikdar prišlo pred senat kot Bursumova predloga, katero je izdelal Fallov naslednik in katero je Fall označil kot predlogo upravo, da so ji prišli člani stranke na pomoč, ne da bi se brigali za to, da se čita.

Predložena je bila kot predloga, katero so priporočali sami Indijanci in izdelali v svojo korist. Ta izjava je bila tako napačna, da je senator Borah, ki je izvedel resnico, zahteval, da se prekliče, ko je bila sprejeta v senatu, in zoben prijatelj te smote se ni drznil ugovarjati njegovi mili opazki, da jo je senat sprejel, ker je stvar narobe razumel.

Tukaj so fakti: Pred dobrimi tisoč leti so Indijanci rodu Pueblo živeli v miru in delu na suhih planjavah, ki so danes poznane pod imenom Nova Mehika. Njih mesta iz akale in glin so najstarejši mejniki civilizacije severno od reke Rio Grande.

Pueblovci so dobivali vodo iz par ondotnih rek, da so umetno namakali rodovitno polje in omogočili življenje aredi puščave. Nikdar niso bili v vojni. Ampak od časa do časa so se morali popraskati vpadov od strani indijanskih rodov Ute, Comanche in Apache.

Ko je Španija porinila svoje meje na pokrajine, na katerih so bili naseljeni Pueblovci, je prišla njih žega in zakona. Vsakemu indijanskemu mestu je bilo priznanih sedemdeset tisoč akrov zemlje.

Abraham Lincoln je v prvi svoji službeni dobi in aredi civilne vojne proglasil, da so pravice Pueblovcev trajne in nedotakljive.

Belopoltniki so bili preleni, da bi tako delali kot Indijanci, da napeljejo vodo na svoja zemljišča. Vedeli so, da se Indijanci ne bodo bojevali, ako pa pokušajo, tedaj so belopoltni vojak pri rokah, ki ukroto Indijance.

V začetku tega stoletja so nekateri predrzni naseljeniki odvezli malo sveta Indijancem okoli njih vasi. Pueblovci so pričeli umirati lakote in radi trpljenja. Prisiljeni so bili delati daleč od svojih domov v rudnikih in na cestah, da so zaslužili za golo življenje.

Par indijanskih agentov, ki so bili naklonjeni Pueblovcem, so bili kmalu bronjeni iz službe. Francis C. Wilson je bil te vrste mož. Po dolgotrajnem boju je dosegel, da je najvišje svezno sodišče izreko v letu 1913, da ni noben belopoltnik pridobil enega akra indijanskega sveta na legalen način in da nimajo naseljeniki nobenih pravic do sveta.

Zdaj pa pride Bursumova predloga. Njene glavne določbe so:

Vsakemu človeku ali korporaciji, ki je zasledila svet Pueblovcev, naj se za ukradenost lastnino izda legalna lastninska pravica.

Pueblovci, ki so naseljeni na malih zemljiščih, niso upravičeni do več vode, kot jo iskapija iz jezov, ki so jih na nelegalen način zgradili naseljeniki.

Pueblovci nimajo drugih lastninskih pravic, kot oni, ki jih priznava sodišča v Novi Mehiki in Združenih državah. Stvar je pa taka, da so se Pueblovci skozi tisočletja vladali sami, da so zelo miroljubni in žive po postavah. Namen Bursumove predloge je ovržeti avtoriteto plemenskih glavarjev in sodišča, da lahko vsak Indijanec, ki je bil odkupljen od belopoltnih pustolovcev, dela trgajo v plemenu v svojem lastnem interesu.

Čudite se, zakaj Indijanci niso bolj zakrili, ko je senat sklenil, da se Bursumova predloga znova uvaža. Odprti boji bi povzročili, da se uvede predloga proti indijanskemu biroju in tu je nagromadenega toliko dinamita v vesteh o korupciji pod jurisdikcijo indijanskega biroja, da je k-negresna preiskava zadnja reč, ki se čeli.

Poročali so, da pride v Washington delegacija Pueblovcev, dne 15. januarja, da ponovi Lincolnovo obljubo in odlok najvišjega sveznega sodišča, ki potrdi, da so Indijanci lastniki zemljišča. Oni ne prihajajo, da odločno protestirajo proti tatvinam, ampak vprašati čele, če je to ravno ista deleža, katere predsednik je bil nekoč Abraham Lincoln, in če se morajo belopoltniki v Novi Mehiki nokoravati odlokom najvišjega sodišča. S sabo imajo zelo milo protipredlogo proti Bursumovi predlogi.

Razmere v rudnikih Berwind-White kompanije.

Z rudarji ravna kot s sužnji pred civilno vojno.

New York. — Odbor, ki ga je imenoval mestni šupan Hyman, poroča, da rudarji, ki delajo v premogovnikih Berwind-White kompanije v Pennsylvaniji, ki zalaga Interborough Rapid Transit kompanijo v New Yorku s premogom, žive v slabših razmerah kot so živeli sužnji pred civilno vojno.

Odbor je našel, da žene in otroci hodijo bos po ledu v rudniških naseljih. Njih noge kažejo rane in krvave.

"Noben egiptovski Faraon ni priganjal hujše svoje sužnje s svojim slavohepju, ko je gradil stolpne podobne stavbe, kot priganjajo rudarje", pravi poročilo. "Noben car ni bil tako avtokratičen kot so zastopniki tega ropa, ki se nazivajo velebizniarji."

Veliko rudarjev je primoranih živeti s svojimi družinami v kočnjakih in hlevih. Odbor pravi, ako rudar prične delati v rudnikih Berwind-White kompanije, da nikdar ne zasluži toliko, da bi si delo polskal kje drugje.

Pravilno geslo nad uho di v rudnike bi bile Dantojeve besede: "Opustite upanje, ki vstopite tukaj."

Poročilo dalje priporoča, da naj vlada prevzame rudnike. Da je prizna resnico, da kadar bo mesto New York lastovalo svoje cestne in ulične železnice, da bo lahko naročilo premog tam, kjer bodo s rudarji ravnali človeško.

Poročilo nadaljuje, da je premogokopna družba povsod meta la polena pod noge preiskovalnemu odboru. Mesto da bi bila premogovniška družba odboru na roko, je pošiljala za njim volune, da so vohunirali, kaj odbor dela. Odbor odločuje, da je družba zaračunila dva milijona dolarjev več za premog, da je tako krila troške za stavko.

Odbor se je dalje prepričal, da je kompanija dala izgnati na stotine rudarskih družin iz kompanijskih hiš.

Poročilo pravi: "Nismo potrebovali veliko časa, da smo spoznali, da Berwind-White Coal kompanija ravna s rudarji kot tovarnimi živinčeti in da živijo življenja in zdrave ude na tisoč rudarjev in srečno bodočnost na tisoč žen in otrok, da tako ustvari zase industrijsko avtokracijo."

Poročilo nadaljuje, da so se rudarji pritožili, da jih varajo pri tehtnici in da jim računajo preveč za žive in obleko. Istrazdani in medli obrasi žen in otrok so pričali najglasneje, da kakšni revščinski žive rudarske družine, pravi odbor.

Kompanija vzdržuje celo četo oboroženih privatnih stražnikov, katerih naloga je, da preprečujejo pretepe s rudarji in se obnašajo nasramno napram ženam rudarjev.

Družba kontrolira vso pokrajino tudi politično. Involjeno je le golo orodje kompanije v javne urade.

Transit kompanija v New Yorku mora plačevati po \$7.35, ki stane kompanijo samo od \$2 do \$2.50 brez vožnje v New York.

To poročilo je najzanesljivejši dokaz, da je v interesu ameriškega ljudstva, ako se vsi rudniki na etjonalizirajo. Kadar se to zgodi, ne bodo mogli privatni podjetniki ravnati s rudarji kot s sužnji.

Brez znanja angleškega jezika ne pride nikamor. Spopadli si so znanje, ako ga je mogoče. Rudarji si "Slovensko-angleško slovarico", katere je izdal in ima na prodaj Kalljeva mati S. H. P. J.

Študiranje socializma.

(Scena: klub na Peti aveniji.)

Znanstvenik: Moje mnenje je, da bi se moral socializem uvrstiti med naše predmete na višjih šolah.

Več odličnih dovrčiteljev višjih šol (se zgroze, hkratu): Socializem! Ali ste socialist?

Znanstvenik: Ne. Jaz sem scient.

Odlični dovrčitelj šol: Zakaj potem priporočate študiranje socializma?

Znanstvenik: Povem vam, zakaj, toda prej mi povejte, kaj pomeni socializem.

Državnik: To je lahka reč. Socializem pomeni bombe, kri, me-sarsko klanje.

Odvetnik: Utopistične sanje o splošnem bratstvu.

Kaplan: Padec vseh aspiracij na nivo sebičnega materijalizma.

Trgovci: Sanjavi idealizem, ki je prav tako nepraktičen, kakor krščanstvo.

Filantrop: Socializem bi uničil dobrodelnost in krščanstvo.

Župnik: Socializem pomeni svobodno ljubezen. Moj škof je to rekel.

Odvetnik: Socializem je proti vsaki svobodi in ljubezni.

Trgovci: Pomeni deljenje in konec individualne iniciative.

Državnik: Konec vseh zakonov in reda — kaba.

Trgovci: Želena birokracija, preveč zakonov, sama red, nobene prilike za napredek in nobenega ppanja na razvoj.

Znanstvenik: Zelo zanimivo!

Zdaj je jasno! Ni čuda, če intelektualno pogumni dijaki sami na svojo pest proučavajo socializem. Vi pa delate interesantnega. Bombe in bratstvo, krščanski ideal in uničenje krščanstva, svobodna ljubezen in nobene ljubezni, nobenih zakonov in preveč zakonov! Socializem — je res zanimiva stvar!

Odlični dovrčitelj šol: No, kaj pa pomeni?

Znanstvenik: Ne vem. Vidite, jaz sem tudi dovrčil višje šole.

Duhovnik: Kako si potem upate priporočati študiranje socializma?

Znanstvenik: Zato, da izvemo, kaj je kaj pa so šole pravzaprav!

Trgovci: Vi bi radi naredili iz naših sinov socialiste!

Znanstvenik: Nekateri vaši sinovi študirajo kriminologijo, pa niso kriminalci. Drugi se pečajo z astronomijo, pa zaraditega še niso svezde.

Državnik: Ampak socializem je nevaren, silno nevaren svetu, odkar je padel kaiserizem; moramo ga iztrebiti in ne uiti!

Več odličnih dovrčiteljev šol: Moramo ga iztrebiti!

Znanstvenik: Kako boste trebili, če pa ne veste, kaj in kje trebiliti? Ne smemo se čuditi, če se tako razmišlja. To je dobro za svet, da ljudje, kot ste vi, niso trebili rumene mrlice. (Odide.)

Državnik: Tu je dokaz! Kdor priporoča študiranje socializma, je socialist!

Duhovnik: Kdor je socialist, je pacifist!

Odvetnik: Kdor je pacifist, ta drži z Nemci!

Duhovnik: Izključiti ga je treba iz kluba.

(Pavza. Vsem je odleglo.)

Filantrop: Naši sinovi da bi se vadili v socializmu? Nikdar! Kam bi prišli!

Trgovci: O ne bojte se! Znanstveniki ne plačujejo šol. Mi jih financiramo!

(Zastor.)

ZAMOREKA BANDITA STA OROPALA VSE MESTEC.

Peoria, Ill. — Zamoreka bandita sta razorožila mestnega maršala v mestecu Chillicothe. Najprej sta mu vse pobrala, na kar sta ga zaprla. Po tem zločinu sta oropala vse druge trgovce v mestu.

Mesto ni vedelo, kaj se je zgodilo z mestnim maršalom, dokler ni trgovca John Paadik poklical mestnega maršala telefonično. Do bil ni odgovora in šel je gledat, kaj je z njim. Našel je mestnega maršala zaprtega in poleg njega še dva jetnika, ki sta ju bandita prignala v zapor. V splošnem sodijo, da sta bandita odnesla več tisoč dolarjev.

Bandita sta prišla zvečer in pročila, ako smeta prenočiti v mestni jetnišnici. Ko je mestni maršal Marritt odprl vrata, sta mu bandita nastavila samokrese in mu ukazala, naj dvigne roki kvikro. Odgnala sta ga v zapor in zaprla. Vsega sta mu pa njegov samokres, denarnico in uro, preden sta zaklenila vrata.

Meteoriti.

Stari Grki so rekli: "Kogar bo čelo bogovi pogubiti, mu najprej zmehčajo pamet."

Zdaj so francoski imperijanci na vrsti. Pamet se jim je že ohlajala, zato so se zagnali v Nemčijo. To je dobro, to je dobro! Bog jim daj srečo — na potu v jame!

Kadar so noreci na čelu kapitalističnih držav, tedaj je to živo mnenje, da se polagoma bliža konec kapitalizma.

Italija je poslala v Ruhr dva fašista. To zadostuje. Mussolini je mnenja, da eden fašist prekrši celo divizijo. In v Ruhru ne bodo delali drugega kot kričali, kričali, kričali: Blato, blato, bodi zlate!

Ako Francozi z dvema italijanskima fašistoma vred ne najdejo zlata v Ruhru, bodo kajpada krivi ruski boljševiki.

Francija preseli Nemce v Afriko in naseli zamorec v Nemčiji. To je potrebno zaradi "sanitarnega kordona". Zamoreci najnižje kategorije so/zadnja leta itak branitelji demokracije, civilizacije in krščanstva.

Stoj, solnce! Ne zaidi! Sveta trume marširajo v deželo, v kateri se cedita jeklo in premog!

Hugo Stinnes, nemški Rockefeller, baje kupuje rudnike in gozdove v Jugoslaviji. Ali je mogoče, da so Francozi in Američani kaj pustili? Čegava domovina pa bo Jugoslavija pravzaprav!

Jugoslavanska krona je vredna pet dolarjev! Ni čuda, da so ljudje s strašnimi mesečnimi plačili 10,000 kron taki Krezji! Zakaj urednik glasila kranjske jednote ne zahteva svoje plače v kronah!

Če bi bilo na kak način uveriti svet, da je Louisiana v Rusiji... oh, to bi bilo veselje v Israelu!

Nezavedni delavec je le do vrta delavec, dočim je njegova glava žoga v rokah inkoricevalcev. Zavedni delavec ima tudi glavo, ne samo roke.

Včasih so deklamirali, da zavezniške armade prinašajo svobodo Nemčiji. Francoska armada pa danes prinaša — bordele.

Ako bo demokracija "zmagovala" še nekaj časa tako kakor zmagaže zadnja štiri leta, kaj sploh še ostane od demokracije?

Prihodnjo nedeljo bo ošab Bryan predaval o škotliji, ki prinaša otroke in o svetovni Miklavžni, ki prinaša darila otrokom. Bryan trdno veruje v škotlijo in Miklavža in njegovo sveto mnenje je, da mora to vero imeti vsak dober kristjan. — (Vstopnina je brezplačna.)

Niš ni tako očitga kot gnobiti stare Evrope. Samo majhnega sunka je bilo treba in takoj se je poodil gnoj iz turov, ki so posledica strupa versajake pogodbe in drugih sorodnih pogodb.

Na Balkanu, na razvalinah nekdanje Avstro-Ogrske, na Poljskem — povsod lomijo krči nacionalistične spake, ki se imenujejo nove države.

Františkansko gnezdo v Chicagu je gnezdo največjih hinavcev, ki se morajo študiti tudi njih lastnim pristajem. Pred par leti so na intriganski način preganjali Toneta Sojarija in ga spravili v "disciplinarni" zapor, zdaj pa, ko je Tone umrl — zdaj, ko mrtvi ne grizejo, ga pa hvalisajo kot vzornega duhovnika in dobrega bojevnikarja za njih kramarska načela!

Ako bi se mogel Tone dvigniti iz groba, sem prepričan, da bi šel naravnost v Chicago in pripeljal františkanskemu hinavcu tako gorko okoli dolgih ušes, da bi se mu zasvetilo 99 solne — kakor je želel, da bi mogel storiti, ko je bil živ.

Mehika je izgnala papeževga poslanika. Mehika je precej vulkanična in prvi potres, ki pride, bo — kazen božja.

Kritiku-umetniku: Stari Godilji šel niti na misel ni prišlo, da bi se bil pravočasno obrnil na kritika-umetnika za dovoljenje, če sme porabiti boljše polovico Prerije-skega pelina, stare krasotice Solnčne rože kot model slike za stenski koledar. Mogoče prihodnjaj. — Stara Godilja, možnar ali mamežer. H. T. R.

1.—Chicago, Ill.—Fred. Fr. Rodman,
1000 Madison Ave. Tel. 15-1100

[illegible]

324. — Cantonville, Ill. — Pred. J. De-
belle, 1425 So. 18th St. Blag. Fr. Sava.
1925. 18th St. Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

325. — Auburn, Ill. — Pred. J. De-
belle, 1425 So. 18th St. Blag. Fr. Sava.
1925. 18th St. Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

326. — East Helena, Mont. — Pred. J. De-
belle, 1425 So. 18th St. Blag. Fr. Sava.
1925. 18th St. Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

327. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

328. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

329. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

330. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

331. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

332. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

333. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

334. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

335. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

336. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

337. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

338. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

339. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

340. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

341. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

342. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

343. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

344. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

345. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

346. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

347. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

348. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

349. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

350. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

351. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

352. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

353. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

354. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

355. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

356. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

357. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

358. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

359. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

360. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

361. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

362. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

363. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

364. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

365. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

366. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

367. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

368. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

369. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

370. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

371. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

372. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

373. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

374. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

375. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

376. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

377. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

378. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

379. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

380. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

381. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

382. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

383. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

384. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

385. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

386. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

387. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

388. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

389. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

390. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

391. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

392. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

393. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

394. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

395. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

396. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

397. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

398. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

399. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

400. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

341. — Cantonville, Ill. — Pred. J. De-
belle, 1425 So. 18th St. Blag. Fr. Sava.
1925. 18th St. Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

342. — Auburn, Ill. — Pred. J. De-
belle, 1425 So. 18th St. Blag. Fr. Sava.
1925. 18th St. Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

343. — East Helena, Mont. — Pred. J. De-
belle, 1425 So. 18th St. Blag. Fr. Sava.
1925. 18th St. Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

344. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

345. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

346. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

347. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

348. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

349. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

350. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

351. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

352. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

353. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

354. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

355. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

356. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

357. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

358. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

359. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

360. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

361. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

362. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

363. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

364. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

365. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

366. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

367. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

368. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

369. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

370. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

371. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

372. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

373. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

374. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

375. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

376. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

377. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

378. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

379. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

380. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

381. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

382. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

383. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

384. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

385. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

386. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

387. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

388. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

389. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

390. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

391. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

392. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

393. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

394. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

395. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

396. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

397. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

398. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

399. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

400. — Blag. Fr. Sava. — Seje 2. ned.

Skrivnost dobre kave

je v pomanjkanju

Frankove cikorije

v navadni kavi. Kakor osoliš jed, tako prideni kavi cikorije.

Zboljša vsako kavo—jo naredi okusnejšo—daje priljubljeni vonj in slast, po katerem prigrizne prijatelji kave.

Vprašajte grocerista

Za pravo Frankovo cikorijo: on jo ima. Poskusite jo in videli boste izboljšek.

Pasite na kavin mlin. Na vsakem zavoju.

HEINR. FRANK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

POTREBUJEMO dekle za splešna hišna dela, niti otrok, ne prabja. Oglašite se na Tel. Lafayetteje 1517. Pittsburgh, Pa. (Adv.)

POTREBUJEMO dekle, ali srednje starosti žensko za splošna domača hišna dela. Dobra družina. Oglašite se na Bell Phone — Linden 3050 T. Pittsburgh, Pa. (Adv.)

Frank Černe,

6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broške, zapeljivost, diamantne prstane in lavalirje, veržice i. t. d.

POPRAVLJAMO: ure in drugo satnično po nizki ceni.

PODRUŽNICA

Columbia Gramofonov

In gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka mesečna odplačila. Pišite po cenik, katalogi pa vam pošljemo brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno dragoceno kupite.

Najboljše blago. Najnižje cene.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je Narodna Tiskarna

2146-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša pomočnost po tiskovine za društva in trgovce. "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

SUNO GRODJE IN DRUGI SADRBI

Ciper, najboljša vrsta, jako velike jagode, baksa 25 funtov \$ 4.05

Mniskatel, sladke debele jagode, baksa 50 funtov 6.00

Čeplje debele, baksa 25 funtov 4.00

Čeplje drobne, baksa 25 funtov 3.00

Finge v krancelnih, letošnje baksa 110 funtov 12.10

Brinjeve jagode, vrsta 182 funtov 8.50

K naročilu priložite Money Order

MATE. FREED, Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

DENAR V STARO DOMOVINO ZA BOŽIČ.

Za Jugooslavijo: 100 dinar \$ 1.22 500 hr \$ 5.75 1000 dinar 12.00 1000 hr 23.50 10000 dinar 118.00 10000 hr 23.50

Izdelujemo notarska dela za tujak in stari kraj. Posojujemo in vzamemo posojila na prve knjižbe (Mortgage). Prodajamo lote in farme.

MLADIĆ & VERDERBAR, 1334 West 18th Street, CHICAGO, ILL.

Odvetniška in javno-notarska pisarna

F. A. BOGADEK, 200-203 Walsh Building, PITTSBURGH, PA.

Izgotavljam pooblastila, kupne in darovalne pogodbe, prošnje za dobiti svojce in stare domovine in vse druge narodnjaške gradne spise. Posredujem pri zapuščinskih razpravah. Moja pisarna je blizu korta.

Poslovališče za slovenski oddelek: LOUIS KVEDER, kateri je izgotavljal vse v notarski posel spadajoče spise v STAREM KRAJU in TU.

ZASTAVE

Regalije in vse druge potrebščine. Garantirane dele in blago. Izdeluje po smernih cenah vsi re-ju.

VICTOR NAVINSEK,

331 CREEVE STREET, CLEVELAND, PA.

F. KERŽE

1142 N. E. Dallas Rd. CLEVELAND, O.

S. N. P. J. družtvom: Kadar naročite zastave, regije in druge, pošljite na moje ime in našo družbo dobili naj boljše blago za najnižje cene. Naredite in vrnite ZASTAVI.

REGALIJE ZASTAVE

In tako vse druge potrebščine za smerni cene in dobre blago. Obiščite na nas: EMIL BACHMAN, Inc., 3107 So. Franklin Avenue, CHICAGO, ILL.